

Voor een groter Propaganda voor visverbruik

In ons nummer van 13-11-64 hadden we het over het bezoek van een afvaardiging van de Propaganda-kommissie voor Visverbruik bij de Minister van Landbouw, waaruit bleek dat de Minister in de eerste plaats eist, vooraleer de propaganda nog financieel te steunen, dat de belanghebbenden er ook financieel toe bijdragen.

Een schrijven van de h. Blaret

Naar aanleiding van dit artikel ontvingen we van de heer Blaret, die hiernavolgende schrijft als voorzitter van de viskleinhandelaars, volgend schrijven :

Monsieur le Rédacteur en chef,

La relation que vous donnez dans votre numéro «HET VISSERIJBLAD», du 13 novembre 1964, de la visite que la délégation de la Commission de Propagande en faveur de la Consommation du Poisson a faite au Ministre de l'Agriculture m'apparaît tendancieuse.

Après avoir exposé au Ministre l'ensemble du problème et des moyens à mettre en oeuvre, je lui ai dit que TOUS les dirigeants de TOUS les secteurs s'intéressant au poisson étaient d'accord pour soutenir l'action de cette Commission et engager leurs membres à agir de même.

J'ai ajouté que parmi ceux-ci il y avait, dans TOUS les secteurs, des hésitants et des opposants, parce que, depuis vingt ans, les moyens de propagande utilisés par la Commission étaient désuets, ne faisant aucun appel aux moyens MODERNES de la publicité et que, par conséquent, les résultats atteints étaient nuls. Je crois qu'il faut d'abord convaincre tous les intéressés qu'il y a quelque chose de changé au sein de la nouvelle Commission, leur montrer un changement dans les méthodes, et leur apporter des résultats.

Il faut donc d'abord regagner leur confiance; pour ma part, sur le vu de son action de ces vingt dernières années, je m'imagine très bien pourquoi la Commission de Propaganda l'a perdue.

Par ailleurs, vous insistez une fois de plus, sur la nécessité de la propagande dans les communautés, les écoles et l'armée. Vous savez pourtant quelle contre-propagande s'est faite là depuis des années pour des raisons très précises, exprimées clairement dans le document «Algemeen overzicht van de werkzaamheden tijdens de maand juli» daté du 6 août 1964, établi par la personne responsable de cette propagande.

Je vous mets au défi de publier ce rapport!

Vous préconisez la distribution de recettes de cuisine «bon marché»; de mettre à la disposition d'hôteliers du poisson ordinaire au prix coûtant du marché.

J'en pense que ce sont des points de détail. Le travail de la Commission de Propagande doit être la mise sur pied d'un plan d'ensemble, où tous les moyens de toucher le public trouveront leur place. Mais pousser un pion ici, puis un autre là, et ainsi de suite, au hasard, me paraît dénué de bon sens.

Quant à la conception de la propagande basée sur le «bon marché», sur la vente au prix «coûtant du marché», elle est à mon sens, fort partiale. Je crois la conception «qualité» infiniment plus constructive. Elle constitue pour l'ensemble d'un plan de propagande une notion de base beaucoup plus solide.

J'ai beau retourner le problème dans tous les sens, j'en reviens toujours aux mêmes conclusions: pour qu'un travail de propagande soit complet et efficace il faut environ quatre à cinq millions. C'est le résultat de l'étude mise sur pied à mon initiative et qui est toujours la SEULE existant à l'heure actuelle. Je ne la prétends ni parfaite, ni complète, ni sensationnelle: mais je prétend que c'est le SEUL DOCUMENT de travail existant, et que c'est sur cette base-là qu'il faut discuter.

Construire une maison en ne s'occupant que de l'avis du peintre, ou de l'électricien, ou du maçon serait ridicule; construire un plan de propagande tendant à faire consommer plus de poisson au niveau national sans le voir dans son ensemble serait tout ainsi paradoxal, et, dans tous les cas, voué à un échec aussi retentissant que toutes les initiatives prises au cours des vingt dernières années.

Veillez croire, Monsieur le Rédacteur en chef, en l'assurance de mes sentiments de considération distinguée.

Le Président,
P. BLARET.

ONS ANTWOORD

Wij moeten de heer Blaret doen opmerken dat het niet volstaat mooie en grootse plannen te hebben, maar vooraleer deze te kunnen uitvoeren, men over het kapitaal moet beschikken.

De heer Blaret zelf erkent dat om zijn plan uit te voeren er 4 à 5 miljoen nodig zijn? Van waar moeten die komen?

Van de Staat? En waarom?

Wij zijn, zoals de heer Blaret, de mening toegedaan dat de propaganda voor visverbruik gedurende 25 jaar slecht gevoerd is geweest en weinig praktisch was.

En feit is echter ook zeker! Van private zijde werd er nooit veel toe bijgedragen teneinde, om het even welke poging financieel te steunen. En als men denkt dat zij die er rechtstreeks de profijten van hebben nog geen 500 of 1000 fr. daarvoor over hebben, dan kan men van vaderlijke Staat ook niet alles verwachten.

Het is een feit dat scholen, gemeenschappen en leger de meest geschikte milieu's zijn voor propaganda en anti-propaganda. Het zijn die milieu's die eerst moeten VERSE vis leren eten.

Wat baten publiciteit en allerlei persartikels als men de bereidingen van vis welke moet gegeten worden niet kent, als de vis niet vers is en aan kostelijke prijzen moet gekocht worden in winkels, waar men liever 100 kg vis koopt met een grote winst, dan 1000 kg met een kleine winst.

Bij ons dient de geestesgesteldheid bij de reders en vishandelaars eerst veranderd. De eersten schijnen zulks begrepen te hebben, want het is een feit dat talrijke nieuwe treilers met koelruimten het licht zien. Het is een feit dat veel meer mooie en levensverse vis aan de markt gebracht wordt en het is ook een feit dat de reders nu reeds een half miljoen frank in verschillende vormen aan propaganda besteden.

Wij blijven bij de mening dat de propaganda moet bestaan in het leveren van verse vis en de VOLKSE bereiding ervan doen doordringen bij de gewone burgers. De koks en restaurants kennen hun stiel en weten hoe kostelijke bereidingen te maken. Het komt er echter op aan VOLKSE vis op volkse en goedkope wijze te bereiden en er voor te zorgen dat ze vers is. Nu zijn er reeds een massa bedienden welke 's middags gemeenschappelijke eetmalen gebruiken. Daar is het dat men de mensen moet leren vis eten.

Bij om het even wie men er van spreekt, is het antwoord: men heeft geen VERSE vis gezonden (en die wordt toegestuurd door VISHANDELAARS en niet door reders) en... ze is niet bereid zoals DIE soort welke men te eten krijgt, zou moeten bereid worden.

Dat is de toestand en daaraan moet om te beginnen, verholpen worden.

Eens dat bereikt, is het een kwestie van prijs en verzenden of massaverkoop.

Nu moeten er wekelijks tienduizenden kg VOLKSVIS naar de vismeel, waarvan 70% zeer lekker en vers is.

Het roept soms om wraak wanneer men dat ziet, terwijl zoveel mensen honger hebben.

Zijn er tien handelaars die een inspanning doen om daaraan te verhelpen? Zien wij niet bij onderzoek in gemeenschappen, scholen enz. hoe weinig verzorgd veel vis toekomt? Weten die mensen hoe die vis te bereiden? Wordt het hen gemeld?

We menen dat hier EERST een gans werkteerlein ligt en dat het de taak is van de propagandavereniging om zich al die klachten toe te eigenen, eraan te verhelpen, na te gaan welke vishandelaars of wie ook, het kwaad stichten en dan maatregelen treffen of wenken te geven én aan die handelaars én aan de kopers van vis.

Vishandelaars die niet menen daarvoor 2000 fr. per jaar over te hebben, zijn hun beroep onwaardig en dienen genegeerd.

Verder zouden praktische lessen in onze huishoudscholen, gegeven door uitstekende lesgeefsters, veel kunnen verhelpen en aansporen tot viseten.

Men vergeet dat moderne propaganda daarom niet bonibastisch moet zijn.

Men heeft hier immers te doen met de bederfbaarste eetwaar welke er is. Het is geen kaas, noch eieren, noch melk!

Als de propaganda dus eerst het vertrouwen moet winnen van de vishandelaar, dan zeggen wij dat de vishandelaars eerst moeten beginnen met die finantieel te steunen en die propaganda door verse verzendingen niet beschamen, want de vis door de visser aangevoerd, wordt gekeurd.

Moest ze bij verzending door de vishandelaar ook gekeurd worden, dan zou men soms aardig staan opkijken omtrent de wijze waarop ze verzorgd is en hoelang ze reeds in de bakken zit.

Alle andere plannen, hoe goed ook bedoeld, zullen in 't water vallen, van het ogenblik dat er eerst niet gezorgd wordt voor VERSE ver-

zendingen, voor beter voorbereiding en voor VOLKS verbruik.

Alle andere visverbruik, 't zij in restaurants, 't zij op banketten, zijn daartegenover bijzaak en ook alle publiciteit, welke geen rekening houdt met de werkelijke toestanden.

In dat opzicht heeft de propagandakommissie ten zeerste gefaald, uitgenomen in de praktische lessen in scholen, waar zeer goed werk werd verricht, en dat dient aangemoedigd en uitgebreid.

Maar daarvoor alleen is veel meer geld nodig dan de kommissie ter beschikking heeft. Daarom is het de plicht van de vakmensen, zowel handelaars als reders, eerst zelf finantieel bij te dragen, en als ze dat doen, dan kan van vaders Staat, dus de belastingbetalers, hetzelfde gevraagd.

En ze zal dat zeker met genoegen doen omdat de Staatskas er belang bij zal hebben en ook Jan Publiek erdoor praktisch zal geholpen zijn.

P. VANDENBERGHE.

DE ZEEMAN... de eeuwige vergetene...

De herdenking van de eerste wereldoorlog was in alle landen ter wereld — zowel bij de overwinnaars als bij de overwonnenen — de aanleiding tot grandiose manifestaties waarbij de dapperheid van de strijders en de weerstanders het hoofdtéma uitmaakten van toespraken en verslagen, vaak voorzien van fotos van een ware belangrijkheid.

Het is niettemin bedroevend te moeten vaststellen dat in deze stortvloed van lofbetuigingen, de zeeman ter koopvaardij en de visser in het algemeen vergeten worden.

Hun verdiensten zijn evenwel niet minder dan deze van onze landgenoten die te lande en in de lucht hun bijdrage verleenden tot een gunstige afloop van deze lange en rampzalige oorlog.

Het is inderdaad zo, dat de zeelieden steeds de eersten en ook de laatsten blootgesteld worden aan de menigvuldige gevaren die de mijnen van allerlei kaliber daarstellen. Deze mijnen werden door de oorlogvoerders, vaak lang vóór het oorlogsgeweld uitbarst in de wateren geplaatst, en blijven, lang nadat de vijandigheden ophielden, de navigatie bedreigen.

Tegenover deze gluiperige gevaren, hebben de zeelieden en de vissers niet deze stimulans die de te lande vechtende soldaten wel hebben, wanneer deze zich schouder aan schouder in de aanval werpen; zij horen de vurige toespraken en aanmoedigingen van de leiders niet vóór en tijdens de activiteiten; zij hebben niet de zekerheid, dat, na een gevecht, toegewijde brankardiers hun ter hulp zullen snellen en liefvallige verpleegsters hun wonden zullen helen.

Hun getorpilleerd, lekgeslagen of uitgebrande vaartuig laat hen vaak geen ander redmiddel dan een overbeladen reddingboot, waarin zij vaak uren, dagen en weken rondzwalpen op een onstuimige en ontketende zee bij een siberische koude alvorens opgepikt te worden.. indien zij geluk hebben.

De Britse regering heeft niet geaarzeld toe te geven dat het dankzij de moed en de volharding van

de burgerlijke bemanning op de koopvaardijvloot was, dat alle geallieerde legers de zege hebben kunnen veroveren; bij ons evenwel schijnt men onwetend nopens de verdiensten van deze dappere mensen. Daar waar men in de ons omringende landen een praktische oplossing vond voor het stemrecht van de zeelieden en de vissers, heeft men het bij ons nog niet nuttig geacht dit voorbeeld te volgen.

x x x

Deze niet nader te bepalen verbanning deed zich onlangs nog voor en de miskening van de verdiensten der zeelieden uit zich op huidig ogenblik in de lofartikelen die alle kranten wijdden aan het afsterven van Herbert Hoover, gewezen president van de USA en groot filantroop.

In verband hiermede wordt herinnerd aan de grote diensten die door de «Commission for Relief in Belgium» — onder haar dynamische leiding — bewezen werd aan België bij de voeding tijdens een jarenlange bezetting.

De pers maakte gewag van 180.000 ton rijst, 319.500 ton maïs, 112.500 ton erwten, 69.000 ton spek, 98.400 ton reuzel, enz., enz., dat dit Amerikaanse werk aan België leverde. Het zal evenwel niet misplaatst zijn, te laten opmerken dat al deze voedingsmiddelen over zee dienden vervoerd te worden, in alle weersomstandigheden en doorheen de gevaarlijkste en hardste gebieden van de Atlantische Oceaan.

Laat het ons toegelaten zijn hier even te melden dat het in 1916 was dat Mister Nash, vertegenwoordiger van de Amerikaanse Kommissie te Londen, de Belgische afgevaardigde van het zeewezen op de hoogte bracht van het feit dat de voedselvoorzieningen op een gevoelige wijze zouden dienen beperkt te worden bij gebrek aan de vereiste kwantiteiten; noch de Britse, noch de Franse regering verklaarden zich hierbij akkoord een zekere tonnage te lenen.

Mister Nash van zijn kant was van oordeel dat men de Belgische

schippers niet kon vragen hun leven te wagen op de Atlantische Oceaan met vaartuigen, die uitsluitend gebouwd waren voor de kustvaart tussen de Europese havens.

En toch werd het gedaan... Onze schippers beantwoordden zonder aarzelen aan de oproep en al onze rederijen hebben, met de hen beschikbare middelen, deelgenomen aan het vervoer van de C.R.B., ondanks de verschrikkelijke gevaren, niettegenstaande zware verliezen van bemanningen en vaartuigen.

Zij die nog mochten twifelen kunnen steeds nadere inlichtingen verkrijgen van de heer Paul Scarcériaux die te Schaarbeek aan de J. Stobbaertsstraat nr. 16, woont, alwaar de zetel van de International Association of Shiplovers gevestigd is. Deze organisatie heeft vertakkingen over de gehele wereld en onze nederige landgenoot is er terzelfdertijd stichter en bestuurder van.

x x x

Als men ziet dat verscheidene generalen, kolonels en zelfs het kleine volk mémoires gingen uitgeven en hun heldendaden aan de openbaarheid prijsgaven, is men geneigd te geloven dat het de zeelieden waren, en niet de legers, die de titel van «grote miskenden» verdienden. De pijnlijke toestanden waarin onze zeelieden en vissers — zonder grootspraak of opschepperij — bewezen hebben over lef te beschikken, stellen een imponerend geheel daar. Laten wij hiervoor drie losse voorbeelden uit onze herinneringen opdiepen.

«Daar was kapitein Alfons Baelé, ontsnapt uit een gevangenkamp in Duitsland, die, op een avond in Londen, volgend lakonisch briefje in de bus van een vriend gleed... «Ik bof, heb een opdracht, vertrek deze nacht...» maar die tijdens zijn eerste reis getorpilleerd werd, en met volledige bemanning en passagiers, waaronder verscheidene geestelijken, verging.»

x x x

«Daar was kapitein Van Glabbeke van de Cockerill-lijn, die vóór zijn minder snelle begeleiders, met

een volle lading granaten in de haven van Le Havre aankwam, maar zich de toegang tot de sassen ontzegd zag. Het was dan dat hij uit volle kracht schreeuwde.. «Open de sasdeuren Godver... enz., of ik loop er doorheen en wij vliegen allen in de lucht...»

x x x

«Daar was nog kapitein Adolf Lauwereins, die, nauwelijks met de mailboot «Princesse Henriette» uit Antwerpen terug met een volle lading mensen die de metropole en de bombardementen vluchten, zijn vaartuig zag opgeëist worden door een rijkswachtofficier. Hij kreeg opdracht een honderdtal ondergeschikten en soldaten in te schepen, die, precies zoals de rijkswachtofficier, opdracht hadden het vaderland voetje bij voetje te verdedigen tegen de bezetter.

Kapitein Lauwereins liet zich evenwel niet uit zijn lood slaan, en antwoordde de rijkswachtofficier als volgt... : «Ik zie dat geen enkel van uw mannen met een gescheurde vest rondloopt of zijn helm verloren heeft in de gevechten. Ik zal dan ook pas zee kiezen als ik zoveel mogelijk ouderlingen, vrouwen en kinderen, die de nacht op de kade doorgebracht hebben in de hoop Engeland te bereiken zal ingescheept hebben». Het was tijdens het inschepen van deze ongelukkige mensen dat een Duits vliegtuig de stad kwam bombarderen.»

De kroniekers schijnen evenwel niet akkoord nopens de dag waarop zich dit feit voordeed, evenmin ten andere nopens het feit welke nu precies de laatste mailboot is van de lijn Oostende-Dover die de haven verliet.

Zou het de voornoemde «Princesse Henriette» zijn, dit oude vaartuig met raderen en puntige achtersteven, die tijdens de wereldoorlog 1914-18 het recordcijfer der Kanaal-overtochten volbracht, beledigd door Duitse onderzeeërs? Misschien kan een of andere hoge oom, die zich een plaats wist voor te behouden op een der mailboten teneinde het land te verlaten, ons hieromtrent opklaring geven, tenzij één van die «eeuwig vergetenen» het kan..